

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ІСПАНСЬКОМОВНОЇ БУДІВЕЛЬНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ: ШЛЯХИ УНІФІКАЦІЇ ТА ЛЕКСИЧНІ РОЗБІЖНОСТІ

REGIONAL SPECIFICS OF THE SPANISH-LANGUAGE CONSTRUCTION TERMINOLOGY SYSTEM: PATHS TO UNIFICATION AND LEXICAL DIVERGENCES

Тєлкова О.В.,

orcid.org/0000-0001-9008-9683

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри романської філології і перекладу
Запорізького національного університету*

Шевченко К.О.,

orcid.org/0009-0007-6459-0969

*магістр філології,
випускник кафедри романської філології і перекладу
Запорізького національного університету*

Стаття присвячена дослідженню проблематики регіонального варіювання професійної іспанської мови у сфері будівництва. Об'єктом дослідження виступає іспанськомовна будівельна термінологічна система в аспекті її регіонального варіювання. Мета дослідження – виявлення основних способів творення будівельних термінів, що використовуються у країнах, де іспанська мова є офіційною, та ідентифікація їхніх регіональних відмінностей. В якості матеріалу дослідження обрано низку будівельних термінів, зрозумілих широкому колу фахівців, та відібрано для кожного терміну синоніми, вживані в національних варіантах іспанської мови, що дало можливість сформулювати масив даних для аналізу у кількості більш ніж 100 мовних одиниць.

Результати проведених досліджень вказують на те, що кількість терміноутворень для одного будівельного поняття коливається в значному діапазоні, але більшість цих професійних понять мають термін, що домінує. Спостерігається використання значної кількості запозичень при утворенні іспанськомовних будівельних термінів. Серед спільних рис професійної термінологічної мови будівництва окремих національних варіантів виявлено залежність тематичних класифікацій від спеціалізації конкретного будівельно-термінологічного поля; домінування суфіксального способу та способу запозичення при утворенні термінів. З іншого боку, спостерігаються певні особливості окремих національних варіантів, а саме: високий рівень синонімії у будівельних терміносистемах мексиканського та колумбійського національних варіантів, різний ступінь вживання запозичень та схильність окремих терміносистем до використання складних терміноутворень.

Отже, попри виявлене різноманіття, більша частина понять глобальної іспанськомовної будівельної терміносистеми навіть у світлі регіонального варіювання іспанської мови тягнє до універсального термінотворення і має перспективи уніфікації. Напрямами подальших досліджень є розширення обсягів вибірок досліджуваного матеріалу в рамках класифікаційних груп та національних варіантів іспанської мови.

Ключові слова: термін, термінологічна система, будівельна термінологія, іспанська мова, регіональна варіативність, національний варіант, спосіб термінотворення, лексична варіативність, синонімія, запозичення.

The article is dedicated to the study of regional variation in professional Spanish language use within the field of construction. The object of the research is the Spanish-language construction terminology system, analyzed through the lens of its regional variation. The aim of the study is to identify the main methods of construction term formation used in Spanish-speaking countries and to determine their regional differences.

The research material includes a selection of construction terms widely understood by professionals in the field. For each term, synonyms used in various national variants of Spanish were collected, resulting in a dataset of over 100 lexical units for analysis.

The findings show that the number of terms used to denote a single construction concept varies considerably; however, most professional concepts have a dominant, commonly accepted term. A significant number of borrowings are used in the formation of Spanish construction terminology. Among the common features of professional construction language across national variants, the study identifies the influence of thematic classifications based on the specialization of particular terminological fields, as well as the predominance of suffixation and borrowing as the main word-formation processes.

At the same time, certain national variants demonstrate specific characteristics, such as a high level of synonymy in the construction terminologies of the Mexican and Colombian variants, varying degrees of borrowing usage, and a tendency in some systems toward complex term formation.

Thus, despite the observed diversity, the majority of concepts within the global Spanish-language construction terminology system tend toward universal term formation and show potential for unification. Future research directions include expanding the data sample across different classification groups and national variants of the Spanish language.

Key words: term, terminology system, construction terminology, Spanish language, regional variation, national variant, term formation method, lexical variation, synonymy, borrowing.

Постановка проблеми. У процесі дослідження мовних систем досить часто виявляються їхні специфічні ознаки, особливості функціонування, а також соціокультурні чинники, що зумовлюють варіативність навіть у межах однієї офіційної мови, представленої в різних країнах. Професійна мова не є винятком, адже лінгвістичні варіації у професійному спілкуванні дедалі більше проявляються на тлі зростання глобальної мобільності, інтенсифікації міжнародного ринку праці та активізації міграційних процесів, що в сукупності є наслідками глобалізаційних змін.

Іспанськомовна будівельна термінологічна система, що функціонує в межах однієї з найпоширеніших мов світу, також виявляє високий рівень варіативності, зумовлений низкою історичних і культурно-мовних факторів. Одним із ключових чинників її різноманіття є значна кількість лексичних запозичень – передусім з латинської мови, а також з інших мов, що стали результатом міжкультурної взаємодії народів Європи та Америки в період формування професійного іспанського мовлення на американському континенті.

Серед актуальних тенденцій розвитку іспанськомовної будівельної терміносистеми варто відзначити посилення впливу англійської мови, що особливо простежується в американських національних варіантах, а також збільшення кількості складних термінологічних словосполучень. Така тенденція пояснюється прагненням до зменшення обсягу іншомовних запозичень і забезпечення термінотворчої прозорості й системності у фаховій комунікації.

Ці та інші особливості вказують на гостру потребу активізації і поглиблення досліджень іспанськомовної будівельної термінологічної системи під кутом зору регіонального варіювання заради покращення якості спілкування спеціалістів шляхом уніфікації та стандартизації. Слід зазначити, що ця проблематика є актуальною у зв'язку з безперервним розвитком технологій будівництва, великою кількістю вживаних термінів, складністю та багаторівневістю будівельної терміносистеми та необхідністю залучення до досліджень фахівців різних напрямків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед науковців, що займалися вивченням іспанськомовної будівельної термінології можна назвати наступних лінгвістів: А. Канту, М. Лопес, Н. Нарпе (Аргентина); С. Бенітес (Еквадор), Б. Бассегода, М. Відаурре, Г. Гарсія Руїс, А. Кальсада Ечеварріа, М. Консуело, А. Латорре, Дж.Р. Папьягуа, І. Парісіо, К. Санс, Б. Санчес, Х. Суріта Руїс (Іспанія); П. Навас, Б. Ортіс

(Колумбія), Х. Хілі (Мексика); П. Шкрдлова (Чехія); О. Муньос Трівіньюс (Чилі). Результати їх досліджень можна знайти у чисельних спеціалізованих словниках та глосаріях, монографіях та наукових статтях. Переважна більшість цих публікацій присвячена різним аспектам утворення, використання та тлумачення термінів, але на жаль, не аспекту регіонального варіювання іспанської мови. В загальному доступі кількість результатів досліджень у напрямку саме регіонального варіювання іспанської будівельної термінології є вкрай обмеженою. Єдиного всеохоплюючого спеціалізованого термінологічного будівельного ресурсу, який би увібрав у себе усі регіональні та інші нюанси виявлено не було. З доступних широкому колу користувачів можна виділити лише загальнонаукові видання, підготовлені Королівською академією точних та фізико-природничих наук та Іспанською королівською академією. Тим не менш, відомо, що роботи у цьому напрямку проводились. Наприклад, у виданні [1], зібрано більш ніж п'ятсот будівельних термінів, що позначають матеріали, інструменти, обладнання та інше для декількох термінологічних полів галузі по національних варіантах країн центральної Америки. Також у 1984 році анонсована міжнародна програма *Análisis comparativo del léxico usado en edificación en las países de habla hispana*, яка була розрахована на 8 років [2], і передбачала збір у єдину базу даних, порівняння і обробку будівельної лексики як по регіонах Іспанії, так і в країнах Америки. Розроблено методики та підходи до збору і обробки матеріалу дослідження, але про результати цієї роботи нам дізнатися не вдалось. Хоча в іспаномовному світі регулярно проводяться різноманітні міжнародні симпозиуми, створено певну кількість організацій з питань термінології (*AETER* Іспанія, *COLTERM* Колумбія, *CUBATERM* Куба, *PARATERM* Парагвай, *PERUterm* Перу, *TermEX* Мексика, *UrRUTERM* Уругвай, *VENTERM* Венесуела), досі іспанськомовна (у тому числі будівельна) термінологічна система не є провідною і знаходиться у фазі розвитку та не має добре розробленої термінології в багатьох галузях знань. Тому вкрай актуальною є необхідність у подальшому розширенні та поглибленні досліджень іспанськомовної будівельної термінології з метою її уніфікації, вдосконалення та втілення у професійний лексичний обіг.

Постановка завдання. Враховуючи актуальність проблематики, описаної вище, ставимо за мету виявити основні способи творення будівельних термінів, що використовуються у краї-

нах, де іспанська мова є офіційною, та ідентифікувати їхні регіональні відмінності.

Виклад основного матеріалу. З метою упорядкування та систематизації будівельної термінології, що досліджувалась та на підставі аналізу термінів, що викладені у джерелах різноманітних будівельних напрямків та виданих у різних країнах: Чилі [3, 4]; Іспанія [5–9]; [10], Центральна Америка; [11], Еквадор; нами запропоновано наступну тематичну класифікацію: 1. Будівельні матеріали та вироби. 2. Будівельні машини, обладнання, інструменти. 3. Будівлі і споруди, їх елементи та обладнання. 4. Види і способи виконання будівельних робіт. 5. Професії та професійні відносини, охорона праці. 6. Проектно-кошторисна, дозвільна та інша документація. 7. Терміни для позначення досліджень у будівельній галузі. 8. Архітектурні терміни. Для тематичних груп 1, 2, 3, 4 з метою проведення аналізу терміноутворюючих моделей будівельної термінології різних іспаномовних країн нами сформовано вибірку, яка являє собою матрицю для опису 17 будівельних понять у кожному з 20-ти національних варіантів іспанської мови. Тобто, ми аналізуємо $17 \times 20 = 340$ терміноваріантів. Вказану кількість терміноваріантів позначають 120 терміноутворень, 104 з яких терміни-слова та 16 двота три- складні терміносполуки. Відбір термінів для аналізу проводився зі словників, глосаріїв, інтернет-джерел за наступними вимогами: 1. Належність термінів до найбільш вживаних тематичних груп будівельної термінології згідно вище наведеної класифікації. 2. Наявність кожного терміна у всіх (або майже всіх) національних варіантах. 3. Зрозумілість терміна не тільки для фахівця у сфері будівництва, а і для спеціалістів з інших сфер діяльності.

Аналіз словотворних моделей серед вибірки по всіх національних варіантах виявив наступні способи утворення термінів-слів серед представлених терміноваріантів:

1. Суфіксий (29 термінів): *-ada, -ado – fraguado, lechada; -ar – enjarrar, frisar; -dor/dora – agujereadora, andador, fraguador, junteador, taladradora; -elo – machuelo; -én, -ón – andén, contén, hormigón; -era, ería – barredera, rastrera, fontanería, plomería; -eta, -ete – banqueta, losea, taquete; -ido – derretido; -illa, -illo – bordillo, boquilla, masilla; -ín, -ina, -ino – baldosín, marmolina, pastina, tojino; -ito – bomberito.*

2. Префіксий (7 термінів): *em- – emplatar, empañetar; en- – enchape; re- – reparar, repellar, resanar, revocar.*

3. Префіксно-суфіксий (4 терміни): *a- + -dora – aplanadora; des- + -dor – desarmador, desatornillador, destornillador.*

4. Поєднання слів/основ (10 термінів): *(apaga/mata + fuego/s) – apagafuegos, matafuego; (a piso + nadar) – apisonadora; (guarda + polvo/s) – guardapolvo, guardapolvos; (guarda + escoba) – guardaescoba; (inter + cerámico) – (el) intercerámico; (roda + pié) – rodapié; (tapa + juntas) – tapajuntas.*

5. Іменники, утворені від дієслів (4 терміни): *piso – від pisar (крокувати), resane – від resanar (ремонтувати пошкодження поверхні стіни, меблів, інш.), fragüe, fragua – від fraguar (схоплюватись, твердіти).*

6. Зміна значення (11 термінів): *ancla, cangrejo, espiche, hombro, junta, ladrillo, mezcla, piedra, perica, perico, taco.*

7. Запозичення (39 термінів):

– з латини (20 термінів) – *acera, argamasa, barrena, barreno, caño, concreto, emplatar, extinguidor, extintor, losa, mortero, mosaico, orilla, rodillo, suelo, taladro, tarugo, vereda, zócalo, zoclo;*

– з англійської (5 термінів) – *espánder, expander, gasfitería, ramplú, ramplug;*

– з італійської (4 терміни) – *cuneta, estuque, mayólica, porcelana;*

– з французької (4 терміни) – *borde, cordón, duela, enduir;*

– з арабської (2 терміни) – *azulejo, baldosa;*

– з грецької (2 терміни) – *cerámica, cerámico;*

– з каталанської (1 термін) – *sardinel;*

– з португальської (1 термін) – *chazo.*

Серед складних термінів виявлено наступні моделі:

1. Двоскладні словосполучення за моделями:

– іменник + іменник (*taco Fisher, taco Pasto*);
– іменник + прикметник (*bombero opinando, llave ajustable, llave francesa, llave inglesa, instalación sanitaria*).

2. Трьох-складні словосполучення за моделями:

– іменник + іменник + іменник (*ancla soporte tipo*);

– іменник + прийменник + іменник (*ancla de pared, aplanadora de rodillo, cerámica para pisos, coger las fallas, extinguidor de fuego, llave de expansión, sellador de juntas, taco de expansión*).

Слід зазначити, що окремі слова, які складають багатоскладні терміноутворення будівельної іспанської терміносистеми, також використовують вищенаведені способи термінословотворення, що дає підстави говорити про змішані способи, але цей аспект не є предметом нашого дослідження.

Аналіз обраних будівельних терміноутворень у світлі регіонального варіювання було проведено з урахуванням наявності терміна, що домінує у кожній тематичній групі, а також рівня варіативності термінів у розрізі означених тематичних груп.

Структурно-семантичний аналіз термінів за кожною з тематичних груп виявив наступні підгрупи з такими характеристиками:

1. Зазвичай невелика кількість міжваріантних терміноутворень (2–4), наявність терміна/термінів, що домінує/ють (вживані у 75 і більше відсотках національних варіантів).

2. Збільшена кількість міжваріантних терміноутворень (до 8–9), присутній термін, що домінує.

3. Зазвичай велика кількість міжваріантних терміноутворень, явно домінуючі терміноваріанти відсутні.

До першої підгрупи увійшли наступні терміни з такими характеристиками:

а) тематична група «Будівельні матеріали та вироби» – поняття «Бетон»: *hormigón* (використовують 16 національних варіантів), *concreto* (9 національних варіантів), обидва терміни використовуються одночасно у 5 національних варі-

антах; поняття «Будівельний розчин»: *mezcla* (всі національні варіанти, у 17-ти без синонімів), *argamasa*, *mortero*;

б) тематична група «Будівельні машини, обладнання, інструменти» – поняття «Коток»: *aplanadora* (термін, що домінує, майже монопольно зустрічається у 18 регіональних варіантах), *apisonadora*, *aplanadora de rodillo*, *rodillo*; поняття «Викрутка»: *destornillador* (термін, що домінує, зустрічається у 16 регіональних варіантах, у 14 з них без синонімів), *desarmador*, *desatornillador*; поняття «Дриль»: *taladro* (термін, що домінує, вживаний в усіх національних варіантах, у 16 з них без синонімів), *agujereadora*, *barrena*, *barreno*, *taladradora*;

в) тематичні групи «Будівлі і споруди, їх елементи та обладнання» та «Види і способи виконання будівельних робіт» – поняття «Тротуар»: *acera* (15 національних варіантів), *andador*, *andén*, *banqueta*, *hombro*, *vereda* (8 національних варіантів); поняття «Підлога»: *banqueta*, *piso* (19 національних варіантів), *suelo* (16 національних варіантів); поняття «Сантехнічні роботи»: *fontanería* (6 національних варіантів), *gasfitería*, *instalación sanitaria*, *plomería* (13 національних варіантів).

Таблиця 1

Порівняльний аналіз способів терміноутворення будівельних термінів між національними варіантами іспанської мови

	Кількість терміноутворень для 17 понять, у т.ч.:	Запози-чення	Зміна значення	Поєднання слів/основ	Суфіксовий	Префіксовий	Префіксово-суфіксовий	Іменники, утворені від дієслів	Складні терміни
1. Іспанія	25	10	3	3	6	0	1	0	2
2. Аргентина	28	14	3	2	4	1	2	0	2
3. Парагвай	20	10	2	1	3	1	2	0	1
4. Уругвай	27	13	2	0	4	1	2	0	5
5. Мексика	42	17	5	2	11	2	3	1	1
6. Коста-Ріка	25	14	2	1	1	1	2	1	3
7. Сальвадор	23	9	5	0	2	1	4	0	2
8. Гватемала	19	8	4	0	3	1	2	0	1
9. Гондурас	22	8	3	0	3	2	3	0	3
10. Нікарагуа	23	11	3	1	2	1	3	1	1
11. Панама	24	13	3	0	2	1	1	0	4
12. Болівія	23	12	2	0	4	1	2	0	2
13. Колумбія	33	10	5	1	6	3	2	2	4
14. Еквадор	26	12	4	0	5	2	2	0	1
15. Перу	25	14	2	0	0	3	2	1	3
16. Венесуела	25	13	2	2	2	0	2	0	4
17. Куба	22	8	3	1	4	2	2	0	2
18. Пуерто-Ріко	26	14	2	0	4	1	2	0	3
19. Домінікана	20	11	2	0	3	1	2	0	1
20. Чилі	22	11	1	1	1	1	2	1	3

До другої підгрупи увійшли наступні терміни:

а) тематична група «Будівельні матеріали та вироби» – поняття «Плитка для облицювання стін»: *azulejo, baldosa, baldosín, cerámica, cerámico, enchape, mayólica, porcelana*. Майже всі національні варіанти (18, окрім Перу та Венесуели) використовують слово *azulejo*. В якості синоніма також вживаними є запозичені термінослowa *cerámica, cerámico* – 9 випадків. Синоніми присутні майже у половині (10) національних варіантів;

б) тематична група «Будівельні машини, обладнання, інструменти» – поняття «Вогнегасник»: *apagafuegos, bomberito, bombero opinando, extinguidor, extinguidor de fuego, extintor, matafuego, matafuegos*. Терміном, що домінує, є *extintor*, який вживаний в 19 національних варіантах та головним синонімом для якого виступає термін *extinguidor* (8 випадків);

в) тематичні групи «Будівлі і споруди, їх елементи та обладнання» та «Види і способи виконання будівельних робіт» – поняття «Плітус/цоколь»: *barredera, duela, guardaescoba, guardapolvo, guardapolvos, rastrera, rodapié, zócalo, zoclo*. Запозичений термін *zócalo* явно домінує – зустрічається у 15 національних варіантах, в 11 з них – без синонімів. Терміноутворення *rodapié* використовують у 5 країнах (Іспанія, Коста Ріка, Нікарагуа, Венесуела, Куба).

До третьої підгрупи віднесено наступні терміни:

а) тематична група «Будівельні матеріали та вироби» – поняття «Дюбель»: *ancla, ancla soporte tipo, ancla de pared, chazo, espiche, espánder, expander, taco, taco de expansión, taco Fischer, taco Pasto, taquete, tarugo, tojino, ramplú, ramplug*. Передусь група терміноутворень на базі слова *taco* (13 випадків використання в різних національних варіантах) та термінослowa *tarugo* (запозичення з латинської; 8 випадків); поняття «Плитка/елемент покриття підлоги» позначається 12-ма терміноваріантами: *azulejo, baldosa, cerámica, cerámica para pisos, (el) intercerámico, ladrillo, losa, loseta, mayólica, mosaico, piedra, piso*. Найбільш розповсюдженим є термін *baldosa* (13 випадків вживання з 20-ти регіональних варіантів), та терміни на основі грецького запозичення *cerámica* (9 випадків). Без синонімів перебувають терміни у 8 національних варіантах, переважно з лексемою *baldosa*. Вкрай високий показник синонімії цього терміну має мексиканський національний варіант іспанської мови – 7. Також слід відмітити, що хоча терміни *azulejo* та *baldosa* переважно використовуються для позначення конкретних

типів покриття (перший для стін, другий для підлоги), вони також можуть позначати протилежні речі (*azulejo* – плитка для покриття і стін і підлоги у Сальвадорі; *baldosa* – те саме у Венесуелі), виступати в якості синонімів (*azulejo* та *baldosa* – плитка для покриття підлоги у Перу, Венесуелі); поняття «Заповнювач швів при облицюванні плиткою»: *boquilla, derretido, estuque, fragua, fraguado, fraguador, fragüe, junta, junteador, lechada, marmolina, masilla, pastina, porcelana, resane, sellador de juntas, tapajuntas*. Термін не має чітко вираженого домінуючого терміноваріанта, хоча превалюють терміни на основі лексем *fragua* і *junta* (7 та 6 випадків використання відповідно з 20). Хоча мексиканська та колумбійська будівельні терміносистеми мають по 4 та 5 терміноваріантів, 15 національних варіантів будівельної мови синонімію не показують;

б) тематична група «Будівельні машини, обладнання, інструменти» – поняття «Розвідний ключ»: *cangrejo, llave ajustable, llave de expansión, llave francesa, llave inglesa, perica, perico*. Превалюють три терміносполуки *llave inglesa, llave francesa, llave ajustable*, які зустрічаються відповідно 13, 7, 6 разів у 20 національних варіантах. Можна визначити чітко три підходи до утворення цього терміну – від джерела походження (або завезення в країну), образний підхід (порівняння з тваринами) та прагматичний (описує фізичні властивості інструменту). Синонімія цього терміну розвинута слабо;

в) тематичні групи «Будівлі і споруди, їх елементи та обладнання» та «Види і способи виконання будівельних робіт» – поняття «Бордюр»: *bordillo, borde, caño, contén, cordón, cuneta, machuelo, orilla, sardinell*. Термінів, що домінують, не виявлено. Терміноутворення *bordillo, borde, cordón, cuneta* мають найбільший показник вживаності по національних варіантах, але з максимальною кількістю лише 6 на фоні низької синонімії: 11 національних варіантів синоніми не використовують; поняття «Шпаклювати»: *coger las fallas, empastar, empañetar, emplastar, enjarrar, enduir, frisar, reparar, repellar, resanar, revocar*. Найбільш вживаними з них є *repellar* (використовують 8 національних варіантів) та *empastar, empañetar, resanar, revocar* (кожний вживається у 4 країнах). 11 національних варіантів обходяться без синонімів. У лідерах синонімії Мексика (4), Еквадор та Перу (по 3).

Висновки. Підсумовуючи, можемо констатувати наступне:

а) 17-ти обраним для аналізу будівельним поняттям відповідає 120 терміноутворень у

20-ти національних варіантах іспанської мови, причому кількість терміноутворень для одного поняття коливається від 2 до 17 (в середньому 7,4 терміноутворення на одне поняття);

б) 10 понять (майже 60%) мають термін, що домінує, який претендує на універсальність використання по всіх варіантах;

в) аналіз словотвірних моделей іспанськомовної будівельної термінології показав спільні риси для більшості національних варіантів: переважне творення термінів через запозичення та суфіксацію (особливо з суфіксами -dor(a), -illo(a), -ín(a/o) для позначення машин, інструментів, матеріалів); широке використання універсальних запозичених термінів; рідкісне застосування словоскладання і деривації від дієслів;

г) найбільшу варіативність та синонімію, згідно аналізу обраних термінів будівельної іспанськомовної терміносистеми, мають мексиканський, колумбійський та уругвайський національні варіанти.

Напрямами подальших досліджень представляється розширення обсягів вибірок досліджуваного матеріалу в рамках тематичних груп та національних варіантів іспанської мови заради створення кросс-варіантних спеціалізованих словників, виведення уніфікованих термінів для всієї маси термінологічних полів іспанськомовної будівельної термінологічної системи. Такі заходи можуть посприяти підвищенню професіоналізму, порозуміння і якості професійного спілкування іспанськомовних фахівців будівельної галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Glosario de términos empleados en arquitectura y construcción en el istmo Centroamericano. Naciones Unidas, Consejo economico y social, 1961. 67 p.
2. Consuelo M., Ruiz G. Análisis comparativo del léxico usado en edificación en las países de habla hispana. *Actas del VII Congreso Nacional de Lingüística Aplicada (Sevilla, 5, 6 y 7 de abril de 1989, coord. por Francisco Garrudo Carabias, Joaquín Comesaña Rincón)*. Sevilla, 1990. P. 215–221.
3. Guzmán E. Curso Elemental de edificación. Facultad de arquitectura y urbanismo. Santiago : Universidad de Chile, 1980. 657 p.
4. Felipe Ossio C. Glosario técnico de edificación. Creóle-Castellano. Escuela de Construcción Civil. Santiago : Pontificia Universidad Católica de Chile, 2019. 36 p.
5. Zurita Ruíz J. Diccionario básico de la Construcción. Barcelona : Ediciones CEAC, 1992. 237 p.
6. Diccionario visual de arquitectura. Alagón : Escuela Taller Ribera Alta del Ebro III, 2020. 102 p.
7. Paricio I. Diccionario de arquitectura y construcción. Madrid : Bisagra, 1992. 164 p.
8. Glosario de términos utilizados en control de ejecución de obras civiles. España, Madrid : Ministerio de educación, cultura y deporte, 2011. 18 p.
9. Blanco Montero J.M., Enríquez Echevarría J.C. Glosario de términos de seguridad en construcción. La Coruña : APECCO, 1977. 125 p.
10. Glosario de términos empleados en arquitectura y construcción en el istmo Centroamericano. Naciones Unidas : Consejo economico y social, 1961. 71 p.
11. Benítez S. y otr. Glosario de Arquitectura. Ecuador : Quito INPC, 2010. 94 p.
12. El Diccionario de la Lengua Española. URL: <https://dle.rae.es/> (дата звернення: 03.05.2025).